

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 274474
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

7/36518 - 36519 GK 47

7/36819 - 36822 GK 51

7/23003 GK 77

7/34644 GK 20

22 Aralık 2020

7/36691 - 36693 GK 50 .../.../2020

7/36520 - 36523 GK 47

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/36823 GK 51

7/34523 GK 19

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

7/36268 GK 45

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

7/36825 GK 51

Murat K. DEMİRER
Bakan

EK:

- Liste (4 Adet, 4 Sayfa)
- Cevap Yazısı (30 Adet, 65 Sayfa)

7/34401 GK 18

7/36524 GK 47

7/34527 GK 19

7/36682 GK 50

7/35773 GK 36

7/36685 - 36686 GK 50

7/36089 GK 44

7/37140 - 37141 İşlemde.

7/36278 GK 45

0301 Aralık 2020

Gönderildi

**KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ FAZİL KASAP'IN
TBMM 7/36822 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

1. 12 bin nüfuslu Kütahya'nın Emet ilçesinde şebeke suyundaki arsenik miktarı Dünya Sağlık Örgütü'nün kabul ettiği miktarın tam 350 katı. Gazi Üniversitesi'nin 2011'de yaptığı çalışmaya göre, sulara Dünya Sağlık Örgütü tarafından, içilebilir kabul edilen düzeyin arsenik için 350 katı, bor için de 8 bin katı olduğunu tespit etti. Dumlupınar Üniversitesi ise yaptığı araştırmada bölgede kanserden ölüm oranlarının ilin diğer bölgelerine oranla 3 katı olduğunu açıkladı. Bakanlık olarak bölgede yaşayan insanlarımızın sağlıklı suya erişimi konusunda ne yapacaksınız?
2. Emet Çayı'ndan alınan su örneklerinin 23 yıl boyunca izlenmesi sonucu elde edilen B (bor) ortalama konsantrasyon değeri 0.726 (± 0.97) ppm ve As (arsenik) ortalama konsantrasyon değeri ise 86.5 (± 125.6) ppm bulunmuştur. Durum bu kadar vahim iken Bakanlık olarak bir girişimde bulunacak mısınız?
3. Bölge halkı yıllardır yüksek oranda arsenikli suyu kullanmak zorunda bırakılırken, halk kanser ve arsenik zehirlenmesine maruz kalmakta iken, Bakanlık olarak bu duruma daha ne kadar seyirci kalacaksınız?

CEVAPLAR

Emet Belediye Başkanlığından alınan bilgide;

Emet ilçesinin nüfus ve yerleşmesinin hızla artması sonucu içme suyu isale hatlarının yetersiz kaldığı, bu nedenle ilçenin içme suyu şebeke projesinin İller Bankası'na ihale edildiği ve yapım ihalesi çalışmalarının devam ettiği,

Emet Çayı'ndan içme suyu kullanılmadığı, köy içme suları ile ilgili analizle yine çevre sağlık ekiplerince düzenli analiz edildiği, Emet Kaymakamlığı'na takiplerinin yapıldığı, arsenik sorunu olan ve merkeze yakın İğdeköy'e ise Emet Belediyesince hat döşenerek sağlıklı içme suyu verildiği,

Emet ilçesinin içme suyu problemi karşısında Emet Belediyesince 2005 yıllarından itibaren kademeli bir çalışma yürütüldüğü, bu çalışmalar yürütülürken de Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün halkın sağlıklı içme suyu kullanması adına Köprüceken'ten getirilen suya destek verdiği, Emet Göleti çalışmalarında arıtma tesisi ve ilçeye naklini içeren proje ihalesinin çalışmaları başladığı, Emet'in içme suyu, kanalizasyon, yağmur kanalları gibi tüm alt yapısını modernize eden ve sağlıklı içme suyunu evlere kavuşturacak olan projeyi hayata geçirmek için 2021 yılı bahar aylarına kadar tamamlanacak arıtma tesisi ve Emet'e nakil projesinin ardından tüm alt yapıyı içeren bir ihale yapılacağı, 2021 yılı yaz aylarında başlayacak çalışmalar ile Emet halkının modern bir alt yapıya ve sağlıklı ve bol içme suyuna kavuşacağı belirtilmektedir,

Bahse konu bölgede atıksu deşarjı bulunan Emet Bor İşletme Müdürlüğü Borik Asit Üretim Tesisinde 2, Hisarcık Konsantratör Tesis ve Espey Konsantratör Tesisinde birer

adet olmak üzere toplamda 4 adet evsel nitelikli atıksuların arıtılması için biyolojik paket arıtma tesisi bulunmakta ve bu tesislerin çıkışlarından üçer ayda bir Bakanlığımızca akredite edilmiş yetkili laboratuvarlar tarafından numune alma ve analiz işlemleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan analiz sonuçları incelendiğinde, deşarj limit değerleri aşılmamıştır.

Emet Bor İşletme Müdürlüğünün üretim faaliyetlerinden kaynaklı atık sular Bakanlığımızca lisanslandırılmış atık barajı havuzlarında depolanmakta olup havuzlarda biriken sular tekrar üretim proseslerinde kullanılmak üzere geri dönüşümü sağlanmaktadır. Dolayısıyla herhangi bir şekilde bu atık barajlarından çevreye bir atık su deşarjı olmamaktadır. Ayrıca Kontrol amaçlı bu atık barajlarından sızıntı olup olmadığı konusunda yeraltı suyunu izlemek amaçlı 23 adet yeraltı suyu gözlem kuyusu bulunmaktadır. Borik asit üretim tesisindeki gözlem kuyularından 3 ayda bir, Espey ve Hisarcık Açık Ocak ve Konsantratör Tesislerindeki gözlem kuyularından ise 6 ayda bir Bakanlığımızca akredite edilmiş yetkili laboratuvarlar tarafından numune alımı ve analiz işlemleri gerçekleştirilmektedir. Yapılan analizlerde bor ve arsenik düzeyleri incelemesi, atık barajları öncesi doğal kaynaktan bulunan değerlerle ve atık barajları sonrası doğal kaynaktan bulunan değerlerle karşılaştırılarak yapılmakta olup bugüne kadar atık barajlarından kaynaklı yerüstü ve yeraltı sularına bir sızıntı olduğu tespit edilmemiştir.

Bahse konu bölge de Emet Çayına atıksu deşarjı bulunan tüm tesis ve işletmelere planlı ortam ve daha kapsamlı olarak birleşik denetimler ile ani denetimler yapılmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetimi Genel Müdürlüğünce yapılan araştırmalara göre kireçle suyun karıştırılıp dinlendirme havuzlarında bekletilmesi sonucu sudaki bor ve arseniğin çökeldiği bu nispetle de sudaki bor ve arsenik konsantrasyonunun önemli oranlarda düştüğü tespit edilmiştir. Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanlığı, Su Yönetim Genel Müdürlüğü'nün 29.12.2017 tarih ve 22850967-251-286635 sayılı yazısı ile Emet Bor İşletme Müdürlüğünden Emet Çayında bor ve arsenik seviyesinin azaltılması amacıyla Emet Çayı alt havzasında yer alan Gelenbek Çayı'nda kireçle müdahale işlemlerinin acilen yapılması istenmiştir. . Bu nedenle Gelenbek Deresinde bor ve arsenik değerlerinin düşürülmesi için işletme içerisinde doğan ve Emet Çayına karışan Gelenbek Çayı'nda bor ve arsenik seviyesinin azaltılması amacıyla kireç sterilizasyon tesisi kurulmuştur